

Opgaver til egne cases

Tag udgangspunkt i en case fra jeres hverdag, der involverer brug af magt eller overvejelser om brug af magt – det kan være en konkret case eller en fiktiv case, I udarbejder ud fra typiske problemstillinger vedrørende magtanvendelse i hverdagen.

Beskriv casen, så alle har et klart billede af, hvem der er involveret, hvor og hvornår situationen foregik, og hvad der skete lige før, under og lige efter situationen. Det er en fordel, at deltagerne også får casen på skrift, så de kan gå tilbage og se, hvad der skete, under drøftelsen af opgaverne.

I kan også vælge casen fra film 2 eller 3 og gå i dybden med den. Hvis I oplever spørgsmål, som ikke er relevante i forhold til jeres konkrete case, så gå blot videre til næste spørgsmål.

Der er i alt 7 opgaver. I kan arbejde med alle 7 opgaver, eller I kan udvælge nogle af opgaverne og arbejde med dem.

Opgaverne er velegnet til gruppearbejde med en fælles opsamling, men det er også muligt udelukkende at drøfte opgaverne i plenum.

Håndtering

Opgave 1 – Perspektiver

Forsøg at sætte jer i medarbejderens sted, og beskriv situationen fra medarbejderens perspektiv:

- Hvad oplever medarbejderen, der sker, og hvilke følelser oplever medarbejderen?
- Hvad ser medarbejderen af problemer i situationen?
- Hvad ser medarbejderen af muligheder i situationen?
- Hvilke mestringsstrategier bruger medarbejderen i situationen?
- Forsøg at sætte jer i borgerens, sted og beskriv situationen fra borgerens perspektiv:
- Hvad oplever borgeren, der sker, og hvilke følelser oplever borgeren?
- Hvad ser borgeren af problemer i situationen?
- Hvad ser borgeren af muligheder i situationen?
- Hvad vil borgeren gerne have, at medarbejderen gør?
Hvilke mestringsstrategier bruger borgeren i situationen?

Opgave 2 – Problemstillinger og handlemuligheder

Drøft hvordan medarbejderne kan håndtere situationen:

- Drøft hvad der efter jeres vurdering er det eller de centrale problemstillinger eller dilemmaer i situationen.
- Hvilke relevante ressourcer hos borgere, medarbejdere mv. (fx personlige egenskaber, viden, kompetencer, metoder, fysiske rammer m.v.) kan I få øje på, som kan bidrage positivt i situationen?
- Hvilke relevante handlemuligheder ser I, at medarbejderen har i situationen?
- Hvad er fordele og ulemper ved de enkelte handlemuligheder? Og hvilke konsekvenser har handlemulighederne for de involverede?
- Hvad vil I foreslå, at det gøres i situationen? Begrund jeres forslag?

Opgave 3 – Brug af magt

Den valgte case involverer brug af magt eller overvejelser om brug af magt. Drøft, hvad I her skal være opmærksomme på:

- Hvilken brug af magt, har I overvejet i håndteringen af situationen?
- Hvad siger lovgivningen om dette (se håndbogen til fagpersoner: Regler om brug af magt over for voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne)?
- Er det muligt og hensigtsmæssigt at undgå brug af magt i denne situation eller at vælge en mindre form for magt?
- Beskriv om I vælger at bruge magt og begrund jeres valg?
- Hvem har beslutningskompetencen ved brug af den valgte form for magt? - Er det kommunalbestyrelsen der træffer beslutningen, eller kan personalet træffe beslutningen?

Opgave 4 – Opfølgning

Brug af magt kan være en voldsom oplevelse for de involverede parter, heriblandt både borgere og medarbejdere. Drøft hvilken opfølgning, der er relevant:

- Hvilken støtte til de involverede parter blev der givet efter situationen til de involverede personer?
- Oplevede de involverede personer dette som brugbart og tilstrækkeligt?
- Hvilke procedurer for støtte har I på jeres arbejdsplads?
- Hvad har I oplevet som brugbar støtte efter en voldsom episode?
- Hvilken støtte vil I foreslå, der skal gives til de involverede parter efter en lignende situation?

Forebyggelse

Opgave 5 – Forebyggelse

Det er altid centralt at overveje muligheder for forebyggelse af brug af magt. Drøft, hvordan I kan forebygge brug af magt:

- Kunne man have forebygget, at situationen opstod? I så fald hvordan?
- Hvordan kan samarbejdet og kommunikationen mellem de involverede borgere og medarbejdere forbedres med henblik på at forebygge lignende situationer?
- Kan øget fokus på borgerens trivsel og mestringsstrategier bidrage til forebyggelse af lignende episoder? Hvordan vil man kunne fremme borgerens trivsel og mestringsstrategier?
- Hvad kan man ellers gøre for at mindske risikoen for, at lignende situationer opstår?

Organisatoriske rammer

Øvelse 6 – Organisatoriske rammer

Der er også væsentligt at se på de rammer, som den konkrete situation udspiller sig i. Drøft, hvilken betydning rammerne har:

- Er der retningslinjer for brug af magt på tilbuddet? Blev retningslinjerne brugt/fulgt, og var de anvendelige i den pågældende situation? Hvad mener, at sådanne retningslinjer skal indeholde?
- Er der et arbejdsmiljø, som er fuldt forsvarligt, og som understøtter forebyggelse af magtanvendelse i den pågældende situation? Er der behov for at foretage ændringer? Hvilke?
- Hvilken viden og kompetencer om hhv. forebyggelse og håndtering af magtanvendelse blev anvendt i forbindelse med den pågældende situation?
- Er der på jeres tilbud brug for opkvalificering i forhold til viden og kompetencer om hhv. forebyggelse og håndtering af magtanvendelse?
- Kan ændrede fysiske rammer bidrage til at forebygge lignende episoder? Hvordan?
- Kan bedre samarbejde på tilbuddet, og til partnere udenfor tilbuddet, bidrage til at forebygge lignende episoder? Hvordan?

Læring

Opgave 7 – Læring

Drøft, hvilken læring I kan tage med jer om forebyggelse og håndtering af lignende situationer fremover:

- Hvilke krav til registrering og indberetning er der i den pågældende situation? Blev disse fulgt?
- Opstår lignende problemstillinger typisk hos jer?
- Kan I se tegninger af et mønster, hvis I oplever lignende problemstillinger?
- Hvad kan I konkret gøre, for at være rustet bedst muligt til at forebygge og håndtere situationen, hvis I møder lignende problemstillinger i fremtiden? Udarbejd gerne forslag til en plan over, hvilke tiltag der skal sættes i værk og hvem som skal gøre dem.
- Skal der udarbejdes en revideret handleplan for borgeren som følge af situationen?
- Hvordan sikrer I, at de relevante personer har kendskab til eventuelt nye tiltag, som skal fremme, at I kan forebygge og håndtere lignende situationer fremover?